

SEM NAN UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCES

باسمه تعالی

MEDICAL EDUCATION AND

دانشگاه علوم پزشکی سمنان - معاونت آموزشی - مدیریت مرکز مطالعه و توسعه آموزش پزشکی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

DEVELOPMENT CENTER

P.OBOX35195-163 I.R IRAN

فرم تدوین طرح درس استاد در یک نیمسال تحصیلی

دانشکده تغذیه و علوم غذایی و دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

موضوع درس: اصول برنامه ریزی و مدیریت برنامه های تغذیه ای		عرصه آموزشی: کلاس درس		تعداد کل واحد: 2		تئوری: عملی:		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی تغذیه		ترم: 6			
ردیف	شرح	هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اصول برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی و مراحل برنامه ریزی، تشخیص نیازها، مدیریت و ارزشیابی برنامه های تغذیه ای										تدوین کننده: دکتر اصحابی، دکتر حاجیان فر	
		رئوس مطالب		هدف رفتاری هر جلسه درس:(دانشجو در پایان هر جلسه درس قادر خواهد بود)		حیطه		نحوه ارائه درس – رسانه و وسیله		ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی			
1		نیاز به برنامه ریزی تغذیه ای در کشور		آشنایی با دانشجویان، بیان اهداف، معرفی منابع ، نحوه ارزشیابی و نمره دهی درس، آشنایی با مدل ساده یک سیستم اقتصادی مرتبط با غذا و تغذیه، آشنایی کلی با عامل تقاضا		آموزشی و شناختی		روش سخنرانی با استفاده از تخته، قلم، اسلاید، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر		مشارکت در بحث گروهی ،آزمون کتبی، کوئیز، پرسش و پاسخ			
2				مفاهیم اقتصادی مرتبط با عرضه، تقاضا و قیمت مواد غذایی را بیان کند									
3		ارزیابی منابع جامعه		تاریخچه امنیت غذا و تغذیه - تعاریف مختلف امنیت غذا و تغذیه - انتخاب کاملترین تعریف امنیت غذا و تغذیه - تفسیر مفاهیم نهفته در کاملترین تعریف امنیت غذا و تغذیه - بررسی وضعیت امنیت غذا و تغذیه در کشور را بشناسد									
4													
5				بحث تولید، اثرات تغییرات قیمت در مصرف مواد غذایی، دانشجویان با مفاهیم کلی تولید آشنا شده و می توانند به طور مختص سهم تولیدات مواد غذایی در تولید ملی را توضیح دهند.									

6		ارزیابی وضعیت تغذیه ای گروه هدف	بحث کشش های تقاضا و کاربرد آن در تغذیه، تعریف کشش، تقسیم بندی کشش های تقاضا، تعریف کشش های تقاضا، حل مثالهای عینی موجود در جامعه با استفاد از کششهای تقاضا و تفسیر آنها، مواد غذایی با کشش و بی کشش کدامند، توضیح شکاف بین عرضه و تقاضا، راههای از بین بردن شکاف بین عرضه و تقاضای مواد غذایی، تعریف مزیت نسبی، تعریف خودکفایی، تعریف تعادل غذایی، بررسی راههای رسیدن به تعادل غذایی		
7		طراحی برنامه های تغذیه ای	بحث جمعیت و ضرورت برنامه ریزی، نیاز انسان به کالری، موانع توسعه کشور های در حال توسعه از دیدگاه تغذیه ای، ضرورت برنامه ریزی . در پایان جلسه دانشجویان قادر هستند چرایی نیاز انسان به کالری را شرح داده و ضرورت برنامه ریزی را از دید افزایش جمعیت و محدودیت تولید مواد غذایی به خوبی تفسیر نمایند.		
8			تاریخچه برنامه ریزی، تعاریف برنامه ریزی، انواع برنامه ریزیها، آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات متداول در برنامه ریزی، مروری بر برنامه های اجراء شده قبل از انقلاب و بعد از انقلاب و جایگاه امنیت غذایی در این برنامه ها، عوامل دخیل در موفقیت برنامه ریزی ، علل شکست برنامه ریزی ها در کشور های در حال توسعه . در پایان جلسه دانشجویان قادر هستند با انواع برنامه ریزیها آشنا شده و اصطلاحات متداول در برنامه ریزی را یاد بگیرند .		
9		بازاریابی برنامه های تغذیه ای	بررسی سوابق و وضعیت فعلی برنامه ریزی تغذیه در ایران و جهان ، تعاریف مختلف برنامه ریزی تغذیه ، کاملترین تعریف برنامه ریزی تغذیه، آشنایی با سازمانهای دست اندر کار در برنامه ریزی تغذیه و وظایف آنها، برنامه اجرایی غذا و تغذیه در کشور ، بررسی نتایج کنفرانسهای بین المللی تغذیه که در نهایت منجر به تدوین برنامه اجرایی غذا و تغذیه گردید . در پایان جلسه دانشجویان قادر هستند ضمن آشنایی با سوابق برنامه ریزی تغذیه در جهان و ایران، مراحل تدوین برنامه اجرایی غذا و تغذیه در کشور را نیز یاد بگیرند.		

10		نقش عوامل سياسي ، اقتصادي و اجتماعي در برنامه ريزي تغذيه، مروري بر تعيين ماهيت، وسعت و علل سوء تغذيه كه ضرورت برنامه ريزي تغذيه را ايجاب مي كند، چرا در زمان توسعه اقتصادي برنامه ريزي تغذيه لازم است، تقسيم بندي انواع مدلهاي برنامه ريزي تغذيه، آشنائي با نقاط قوت و ضعف اين مدلها، انتخاب بهترين مدل برنامه ريزي تغذيه بر اساس نقاط قوت . در پايان جلسه دانشجويان ضمن آشنائي با ضرورت برنامه ريزي تغذيه، انواع مدلهاي برنامه ريزي تغذيه را نيز ياد مي گيرند .		
11		آشنائي با مفاهيم متداول در برنامه ريزي تغذيه نظير: سياست، استراتژي، خط مشي و ويژگيهاي آن، اهداف، طرح و ويژگيهاي آن، انواع طرح ، ارزيابي تعيين هدفهاي اصلي و فرعي، راههاي رسيدن به اهداف، تقسيم بندي زماني اهداف، برنامه ريزي ملي غذا و تغذيه، وظائف شوراي ملي غذا و تغذيه . در پايان جلسه دانشجويان با مفاهيم اصلي و متداول در برنامه ريزي تغذيه آشنا مي شوند .		
12	مديريت برنامه های تغذیه ای	شرائط لازم براي موفقيت يك برنامه غذا و تغذيه، حمايت و التزام سياسي دولت، منابع اقتصادي، مديران تشكيلات، نقش دولتها در برنامه ريزي غذا و تغذيه: ايجاد و نظم، فقر زدائي، مطالعه و تجزيه و تحليل اقدام و ايجاد تغييرات، ايجاد هماهنگي: انواع هماهنگي: هماهنگي منطقه اي و محلي، هماهنگي ملي، هماهنگي در سطح تحقيقات . در پايان جلسه دانشجويان با شرايط لازم براي موفقيت يك برنامه آشنا مي شوند، دانشجويان قسمتي از نقش دولتها در برنامه ريزي غذا و تغذيه را ياد مي گيرند.		
13		تدوين و اجراي برنامه ريزي غذا و تغذيه، مديریت و تشکيلات، کنترل و نظارت و ارزشيابي، تامين و تربيت نيروي انساني، نقش دولت در موارد اضطراري، رابطه با سازمانهاي ديگر . در پايان جلسه دانشجويان با نقش دولت در موفقيت برنامه ريزي غذا و تغذيه را بصورت دقيق و با جزئيات دقيق آشنا مي شوند.		
14		مراحل مختلف برنامه ريزي غذا و تغذيه، سئوالاتي كه در برنامه ريزي غذا و تغذيه بايد پاسخ داده شود، مراحل مختلف برنامه ريزي غذا و تغذيه: آگاهي از فرصتها و مرحله شناخت، پيش بيني عوامل طبيعي، تعيين اهداف، تعيين راههاي مختلف رسيدن به اهداف، مرحله ارزيابي، انتخاب مناسبترين راهكار، تعيين سياستها، فرموله كردن و تدوين برنامه اجرايي، مرحله تهيه طرح، ارزشيابي طرح، اجراي برنامه بصورت آزمائشي و		

			رفع اشکالات آن، اجرای برنامه در سطح وسیع و ارزیابی مداوم . در پایان جلسه دانشجویان با مراحل برنامه ریزی غذا و تغذیه و سئوالات مطرح شده آشنا می شوند. ارزشیابی طرح: ارزشیابی فنی طرح - ارزشیابی اقتصادی طرح - ارزشیابی اجتماعی طرح، تعریف ارزیابی، انواع ارزیابی از لحاظ زمانی، مثالهای فرضی، انواع ارزیابی از لحاظ عملکرد، ارزشیابی فنی طرح، ارزشیابی اقتصادی طرح، ارزشیابی اجتماعی طرح . در پایان جلسه دانشجو با جمع بندی مطالب چهار جلسه گذشته باید بتواند يك برنامه غذا و تغذیه را نوشته و اشکالات آن را رفع نماید.			15
			در آخرین جلسه دانشجویان کنفرانسهایی در رابطه با برنامه ریزی غذا و تغذیه را ارائه می کنند، با در اختیار قرار دادن نمونه جدولی مثالی را از برنامه ریزی غذا و تغذیه حل می کنند. این جدول حاوی اطلاعات پایه، هدفهای ویژه، گروههای مورد هدف، معیارها و شاخصهای اندازه گیری روشها می باشد. تنگناهای مهم و عمده در اجرای موفقیت آمیز يك برنامه غذا و تغذیه، راههای غلبه بر مشکلات غذایی جامعه . دانشجویان در این جلسه با نمونه ای از کار برنامه ریزی غذا و تغذیه آشنا می شوند.			16

لیست منابع:

منبع اصلی (reference)

آخرین ویرایش منابع زیر و منابع مربوطه در اینترنت

- 1- Boyle MA, Moris DH. Community Nutrition in Action.. west wads worth London.
- 2- Owen AY, Frankele RT. Nutrition in the community. Times Mirror, Mosby, and Toronto.

منابع وابسته برای مطالعه بیشتر: (bibliographi)